

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

การศึกษาค่าจ้างและสวัสดิการของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์จังหวัดลำพูน

พิมพ์ลิริ ทองปั้น

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2554

การศึกษาค่าจ้างและสวัสดิการของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรม
อิเล็กทรอนิกส์จังหวัดลำพูน

พิมพ์ลิริ ทองปั้น

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2554

การศึกษาค่าจ้างและสวัสดิการของพนักงานฝ่ายผลิตในอุตสาหกรรม

อิเล็กทรอนิกส์จังหวัดลำพูน

พิมพ์ลรี ทองปั้น

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

.....ประธานกรรมการ

รศ.สุรกร วิชาญสุวรรณ

.....กรรมการ

รศ.พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์

.....กรรมการ

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รศ.พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผศ.ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์

27 เมษายน 2554

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้และความกรุณาจาก รศ.พรทิพย์ เจริญธีรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ คำปรึกษา และตรวจแก้ไข จนการค้นคว้าแบบอิสระเสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะลักษณ์ พุทธวงศ์ และรศ.สุรภร วิศิษฐ์สุวรรณ กรรมการการค้นคว้าแบบอิสระที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าต่อการศึกษา พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาดต่างๆ ที่เกิดขึ้น อันส่งผลให้การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้ สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ได้ให้ความรู้ด้าน เศรษฐศาสตร์ ขอขอบคุณข้าราชการเจ้าหน้าที่ตลอดจนบรรณารักษ์ห้องสมุดของคณะเศรษฐศาสตร์ ที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือบริการประสานงานด้านต่างๆ เป็นอย่างดีตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

สุดท้ายนี้หากการค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่วัยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้สนใจข้อมูล ผู้เขียนขอมอบความดีงามให้แก่ คุณพ่อประพันธ์ ทองปั้น และ คุณแม่พวงพันธ์ ทองปั้น ผู้ที่ให้การดูแลเป็นกำลังใจที่สำคัญยิ่งในการศึกษามาจนถึงทุกวันนี้ หากมีสิ่งผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูง

พิมพ์สิริ ทองปั้น

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาค่าจ้างและสวัสดิการของพนักงานฝ่ายผลิต
ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์จังหวัดลำพูน

ผู้เขียน

นางสาวพิมพ์สิริ ทองปิ่น

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. พรทิพย์ เขียวธีรวิทย์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
ผศ.ดร. ปิยะลักษณ์ พุทรวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

242656

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการทำงาน ค่าจ้าง และสวัสดิการที่ได้รับ ตลอดจนความพึงพอใจต่อค่าจ้างและสวัสดิการของพนักงานฝ่ายผลิตในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์จังหวัดลำพูน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ แรงงานที่ทำงานในโรงงานที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 200 ล้านบาท จำนวน 48 ราย และแรงงานที่ทำงานในโรงงานที่มีลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท จำนวน 352 ราย รวมทั้งสิ้น 400 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การให้น้ำหนักความพอใจแบบลิเคิตสเกล และสถิติ t-test

ผลการศึกษา พบว่า แรงงานกลุ่มตัวอย่างที่ทำงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 200 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โสด มีอายุเฉลี่ย 27 ปี จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 5 ปี และมีอายุการทำงานกับโรงงานปัจจุบันเฉลี่ย 3 ปี มีเหตุผลในการย้ายงานมาทำในโรงงานปัจจุบันคือ การได้รับค่าจ้างที่สูงกว่าที่เดิม ลักษณะงานที่ปฏิบัติในขณะนี้คือ การตรวจสอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ให้ได้มาตรฐาน ได้รับรายได้รวมเฉลี่ยคนละ 7,854 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังได้รับสวัสดิการด้านต่างๆ เช่น การอบรมความรู้เกี่ยวกับงานที่

ทำ ชุดทำงาน การเบิกค่ารักษาพยาบาลของตนเองและครอบครัว การทำประกันชีวิต การสทบพเงินเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น แรงงานกลุ่มตัวอย่างมีความพอใจด้านสวัสดิการ 3 อันดับแรกคือ ด้านการช่วยเหลือการออมของลูกจ้างในรูปการสทบพเงินเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รองลงมาคือ ด้านการมุ่งพัฒนาลูกจ้างในรูปของการได้รับการอบรมความรู้เกี่ยวกับงานที่ปฏิบัติ และด้านนันทนาการและสุขภาพอนามัย ในรูปของการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์พนักงาน การจัดให้มีการแข่งขันกีฬานุกูลากร และการให้ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ตามลำดับ

ส่วนแรงงานที่ทำงานในโรงงานอิเล็กทรอนิกส์ที่มีเงินลงทุนมากกว่า 200 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 29 ปี จบการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย มีประสบการณ์ในการทำงานเฉลี่ย 9 ปี และมีอายุการทำงานกับโรงงานปัจจุบันเฉลี่ย 4 ปี ลักษณะงานที่ปฏิบัติในขณะนี้คือ การตรวจสอบชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ให้ได้มาตรฐาน แรงงานกลุ่มนี้ได้รับรายได้และสวัสดิการต่างๆที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ว่าตัวเงินมากกว่าแรงงานในโรงงานที่มีทุนไม่เกิน 200 ล้านบาท โดยได้รับรายได้รวมเฉลี่ยคนละ 10,261 บาทต่อเดือน นอกจากนี้ยังได้รับสวัสดิการต่างๆเช่น การอบรมความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ ชุดทำงาน การเบิกค่ารักษาพยาบาลของตนเองและบุคคลในครอบครัว การสทบพเงินเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น เมื่อแรงงานกลุ่มนี้ได้รับรายได้และสวัสดิการที่มากกว่าแรงงานกลุ่มแรกแล้วจึงมีคะแนนเฉลี่ยของความพึงพอใจในรายได้และสวัสดิการทุกด้านที่มากกว่าเช่นกันโดยมีความพึงพอใจด้านสวัสดิการ 3 อันดับแรกคือ ด้านการช่วยเหลือการออมของลูกจ้างในรูปของการสทบพเงินเข้ากองทุนประกันสังคมและกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสถาบันครอบครัว ในรูปของการช่วยเหลือค่ารักษาพยาบาลของตนเองและบุคคลในครอบครัว และการทำประกันชีวิตให้กับลูกจ้าง และ ด้านรายได้รวม โดยได้รับคำตอบแทนพิเศษ นอกเหนือจากค่าจ้างรายวัน

Independent Study Title Study of Wage and Welfare of Production Employees
in Electronic Industry, Lumphun Province

Author Miss. Pimsiri Thongpun

Degree Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc.Prof. Porntip Tianteerawit Advisor

Asst.Prof.Dr. Piyaluk Buddhawongsa Co-advisor

ABSTRACT

242656

This study has the objectives to understand the nature of work, wage, welfare benefits, as well as job satisfaction in the context of production line workers in electronic industry in Lumphun Province. A total 400 sampled workers were interviewed through questionnaire for information, The total samples included 48 workers employed in electronic manufacturing plants with investment found under 200 million baht and these 352 employed in plants with over 200 million baht investment. Analysis was base on the result of descriptive statistics, Likert scale rating, and t-test statistics.

In the small electronic industry with investment under 200 million baht, the majority of employees in the production section were characterized as female, single, 27 year-old on the average, high school graduate, with averagely 5 years' work experience, having been working with the present employer for 3 years on the average, and having resigned from previous job for the reason of higher pay from the present employer. Their common responsibility was inspecting

the electronic parts to assure the standard outputs. They received averagely 7,854 baht monthly income as well as welfare benefits in the forms of provision of relevant training, uniform, medical bill coverage for employee and immediate family members, life insurance, and contribution to social security and retirement funds, followed by these related to training for human resource development and health and recreation activities such as party, sport events, and health knowledge.

In the large electronic industry with over 200 million baht investment, most employees in the production section could be described as female, married, aged 29 on the average, high school graduate, with about 9 years' work experience, having been working with the present employer for 4 years on the average, and having job responsibility in inspecting the electronic parts to assure the production standard. They received income as well as monetary and non-monetary welfare benefits relatively more than their counterparts in small electronic industry valued at 10,261 baht per month on average. Similarly, they also got welfare benefits including provision of training relevant to their job, uniform, medical expense coverage for employee and immediate family members, and employer's contribution to social security and retirement funds. Since these workers enjoyed better pay and welfare benefits compared to those working in smaller electronic industry their rating of job satisfaction was higher in every aspect. The three most satisfactory aspects were first the contribution to social security and retirement funds to help generate employees' saving, then the medication and life insurance assistance and total income from wage and special compensation, respectively.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	6
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	6
1.4 ขอบเขตการศึกษา	6
1.5 นิยามศัพท์	
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	8
2.1.1 อุปสงค์แรงงาน	8
2.1.2 อุปทานแรงงาน	9
2.1.3 การกำหนดค่าจ้างดุลยภาพ	12
2.1.4 ทฤษฎีค่าจ้าง	16
2.1.5 สวัสดิการแรงงาน	18
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา	24
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	25

3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	27
3.4	ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา	27
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล	27
บทที่ 4	ผลการศึกษา	
4.1	ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มตัวอย่าง	29
4.2	ลักษณะการทำงานของแรงงานกลุ่มตัวอย่าง	35
4.3	ค่าจ้างและสวัสดิการที่ได้รับ	46
4.4	ความพึงพอใจในค่าจ้างและสวัสดิการที่ได้รับ	58
บทที่ 5	สรุปและข้อเสนอแนะ	
5.1	สรุปผลการศึกษา	68
5.2	ข้อเสนอแนะ	70
	เอกสารอ้างอิง	72
	ภาคผนวก	74
	ประวัติผู้เขียน	84

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ประจำจังหวัด (GPP) และสัดส่วนของ GPP ของจังหวัดลำพูนในปี 2550 - 2551	1
1.2 จำนวนโรงงาน เงินลงทุน และจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมแต่ละประเภท ของจังหวัดลำพูน ในปี 2553	3
1.3 จำนวนโรงงานและการจ้างงานของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ในจังหวัดลำพูน จำแนกตามเงินลงทุน	5
3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	26
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ	29
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	31
4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ	32
4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา	33
4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนบุตร	34
4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนผู้ที่เป็นภาระพึ่งพิง	35
4.7 ประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่เริ่มทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	36
4.8 อายุการทำงานในบริษัทปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่าง	37
4.9 จำนวนครั้งในการเปลี่ยนงานตั้งแต่เริ่มทำงานของกลุ่มตัวอย่าง	38
4.10 เหตุผลในการอยากเปลี่ยนงานหรือลาออกจากงานเดิม	39
4.11 เหตุผลในการตัดสินใจเลือกงานกับบริษัทในปัจจุบัน	41
4.12 ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	42
4.13 ความเสี่ยงในการทำงานในบริษัทปัจจุบัน	43
4.14 การทราบเกี่ยวกับกฎหมายแรงงาน	45
4.15 ค่าจ้างและรายได้อื่นๆที่แรงงานได้รับ	49
4.16 สวัสดิการด้านการมุงพัฒนาลูกจ้างที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ	51
4.17 สวัสดิการด้านการช่วยเหลือในเรื่องค่าครองชีพที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ	52
4.18 สวัสดิการด้านการช่วยเหลือการออมของลูกจ้างที่แรงงานได้รับ	54

4.19	สวัสดิการด้านการพัฒนาสถาบันครอบครัวที่แรงงานได้รับ	55
4.20	สวัสดิการด้านการส่งเสริมความมั่นคงในอนาคตที่แรงงานได้รับ	56
4.21	สวัสดิการด้านการนันทนาการและสุขภาพอนามัยที่แรงงานได้รับ	57
4.22	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อค่าจ้างและรายได้อื่นๆที่ได้รับ	60
4.23	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการมุ่งพัฒนาลูกจ้าง	61
4.24	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการช่วยเหลือในเรื่องค่าครองชีพ	62
4.25	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการช่วยเหลือการออมของลูกจ้าง	63
4.26	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการพัฒนาสถาบันครอบครัว	64
4.27	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการส่งเสริมความมั่นคงในอนาคต	65
4.28	คะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการด้านการนันทนาการและสุขภาพอนามัย	66
4.29	ตารางสรุประดับความพึงพอใจต่อสวัสดิการ 7 ด้าน	67

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
2.1 แสดงการกำหนดค่าจ้างคุลยภาพในตลาดแรงงานที่มีการแข่งขัน กันอย่างสมบูรณ์	13